

Безбедносни изазови савременог доба наглашавају потребу за ефикаснијом имплементацијом ОЕБС-овог Кодекса понашања о политичко-војним аспектима безбедности и зато је од кључне важности подизање свести о овом документу међу припадницима војске и штабним официрима, дипломатама и представницима цивилног друштва, рекли су учесници четвородневне српско-швајцарске заједничке радионице која је данас приведена крају у Београду.

Овај догађај који је представљао прилику да се направи осврт на више од двадесет година постојања и спровођења Кодекса, окупио је 60 учесника из више од двадесет држава учесница, укључујући partnere за сарадњу. Они су размењивали мишљења и разговарали о спровођењу Кодекса, укључујући о утврђивању норми, парламентарној контроли и дометима.

У свом уводном обраћању, државни секретар у Министарству одбране Републике Србије Зоран Ђорђевић истакао је значај Кодекса као механизма „који може да на објективан и коректан начин допринесе превенцији криза и конфликта, ублажавању њихових последица и стабилизацији прилика у оним областима у којима су они сада присутни”.

„Узевши у обзир сложеност актуелне војно-политичке ситуације у свету, значај примене овог документа уз конзистентно и равноправно поштовање интереса свих држава учесница је више него очигледан”, рекао је Ђорђевић.

Жан Данијел Рух, амбасадор Швајцарске у Србији, подсетио је да је Кодекс документ који је већ двадесет година без премца када је реч о демократској контроли оружаних снага.

Такође је навео да је у контексту актуелних безбедносних изазова, „образовање, подизање свести и јачање ефикасности у спровођењу Кодекса понашања од велике важности”.

Посебно је наглашена потреба да се ојача широка сарадња у спровођењу Кодекса и у њу укључе дипломате, представници војних снага и цивилног друштва.

Одржавање српско-швајцарске радионице помогли су Центар за превенцију конфликта ОЕБС-а и Мисија ОЕБС у Србији. Мисија ОЕБС у Србији пружа дугогодишњу подршку спровођењу Кодекса понашања у Србији, кроз рад с надлежним министарствима,

скупштинским одборима и цивилним друштвом.

Кодекс понашања ОЕБС-а, усвојен 1994. у Будимпешти, представљао је прекретницу у управљању сектором безбедности, наметнувши обавезу државама учесницама да обезбеде демократску контролу над својим оружаним, унутрашњим, паравојним, обавештајним и полицијским снагама. Кодекс понашања такође садржи и кључне принципе међудржавних односа. Државе су дужне да обезбеде да њихове оружане снаге остану политички неутралне, као и да гарантују поштовање људских права припадницима безбедносних снага. Државе подnose годишње извештаје о праксама на националном нивоу, на тај начин доприносећи изградњи поверења и безбедности у региону ОЕБС-а.

Фото:OSCE/Milan Obradovic